

NOVA PRAVDA

GLASILO NARODNO-SOCIALISTIČNE STRANKE.

Uredništvo in upravnništvo: Ljubljana, Grajska št. 7, I. etaz. Telefon št. 77. Izhaja vsako soboto. Mesečna naročnina: za tuzemstvo 6 Din, za inozemstvo 8 Din. Inzerati se računajo po velikosti. Cene so navedene v oglašnem delu.

Dr. Pivkova kandidatura.

Kot politične hijene so se zagrizli v kost, ki jim ni bila vržena z notico v »Novi Pravdi« glede dr. Pivkove kandidature. Zgražajo se nad tem, da smo citirali »Stražo«, zgražajo se nad tem, da je bil notici, ki piše tudi o dr. Markoviću pričejan stavek, iz katerega se ne sledi, da mi smatramo rušenje avstrijske fronte za nečastno nacionalno zavezo.

Ce je pa hotel ta ali oni iz umazanin namenov vendarle izbrati v nejasno stilizirani notici, da smo se pregrešili proti akciji dobrovoljcev, potem bi se pa moral položiti roko na srce in se trezno izpraševati, ali je sploh mogoče, da bi naš list lahko hote zagrešil najmanjši nacionalni greh! Ali ni bil naš list vedno v prvih vrstah med onimi, ki so neustrašeno in z idealizmom nosili prapor čiste jugoslovske ideje? Ali niso v naših vrstah oni, ki so bili ob ustvaritvi naše države bili krvave boje s prevatnimi elementi v delavnicah, v tovarnah, po shodih, na cestah, po železnicah itd.? Ali niso v naši stranki na odločujočih mestih politični preganjanci, ki so presedeli dolga leta po avstrijskih ječah in internacijah? Ali ni naša stranka nastala in obstoja še danes izključno le zato, da se bori za blagor domovine in proti vsem, ki zanikajo edinstveno državo; da se bori proti onim, ki čisti nacionalizem izrabljajo za nizkotna politična gesla, da prikrijejo korupcijo in svoj osebni egoizem!? Ali ni naša stranka tista, ki ima v svoji sredi največ borcev, ki navzlic preganjanju stoje neustrašeno v boju za svoje svete domoljubne ideale, ne meneč se zato, če pri današnjih absolutističnih razmerah riskirajo svoje in svojih družin eksistence!?

Ne, na to in na še marsikaj drugega ni hotel nihče izmed premišljenih in nepremišljenih obrekovalcev pomisliti, ker bi moral priti do zaključka, da smo edinole mi stranka pravih nacionalnih borcev in da z notico o dr. Pivku ni moglo biti niti najmanj namena oddolžiti njega in njegove tovariše špijonstva.

Toda politično hijenstvo je hotelo imeti kost, da pade po nas in prikrije svoji laži - nacionalizem, ne radi stvari same, ampak iz umazane pol. špekulacije. Bodite proprični, da bodo vaše psovke odletele mimo cilja, kot so še

vedno, kadar ste se žganjarsko izbljuvali nad nami. Ljudstvo je preveč uvidno, da bi ne videlo vašega umazanega maškeradnega ogorčenja, da bi ne videlo pod krinkami vašo podlost.

Sedaj pa še to-le dr. Pivkovi kandidaturi:

Dvomimo, če je dr. Pivko napravil največjo modrost, da se je udinjal lažni-nacionalnemu bloku. Dvomimo, če je s tem svojim korakom koristil pravi nacionalni ideji.

S tem, da se je dr. Pivko s kandidatu na listi »nacionalnega« bloka izrekel solidarnim z metodami današnjega režima, je hote ali ne hote stopil v vrste največjih škodljivcev našega naroda. S tega političnega vidika morimo dr. Pivkovo kandidaturu in smo tudi razumljivo v odločnem boju proti njej! Kako tudi ne! Dr. Pivko predstavlja politično režim, ki uganja največji absolutizem in teror nad jugoslovanskim ljudstvom, režim, ki je proti bratskemu sporazumu Srbov, Hrvatov in Slovencev, režim, ki šteti korupcioniste, režim, ki favorizira izjemno stanje privilegirane kapitalistične kaste, da bogati na račun države in ubogega delovnega ljudstva. Kdor se je enkrat izrekel za tako politično koncepcijo, ne more najti pri nas podpore in naj je potem še tako častivredon dobrovoljec. Tak dobrovoljec je pozabil na svoje ideale, ker ne dela več v interesu naroda in države, za katero mi narodni socialisti živimo in pademo.

Da vsem, ki se ob nas obregujejo, povemo svoje (ne »Stražino«) mnenje, naj tudi g. Vidmar ne ostane brez odgovora, ki bo pa zelo kratek. Gospod Vidmar sam priznava »Slovenskem Narodcu«, da je »politično naiven«. Pa bo res tako. Drugače bi ne bilo mogoče, da je postal naenkrat sodruznik »Slovenskega Naroda«, tistega lista, ki je svojčas denunciral jugoslovansko omladino lista, ki se je prav z Vidmarjevimi besedami za časa Avstrije »solučil v milost cesarski, serviral udanostne brzojavke« in podobno. Gospod Vidmar bi kot dobrovoljec pač lahko našel dostojnejše mesto, da bi se vabil o tem, kako se vrže stranki, kateri se je prišteval — poleno v hrbet. Pri presedanju, g. Vidmar, ni treba polen, posebno taka so neprimerna, ki ne — zadenejo! Upamo, da bodete to kapirali, če preje ne, pa takrat, ko ne bodete več »politično naivni«!

„Nacionalni“ blok.

Niso si mogli izmisliti bolj lažnjivega naslova za koalicijo R. S. s Pribičevičevo frakcijo pod katero firmo se skriva zloglasni PPZ režim. Pa si oglejmo nekoliko od blizu obe stranki tudi v nacionalnem oziru.

Dokler je krmilil državo homogeni radikalni režim pod Pašičevim vodstvom se je opiral na Nemce, Madžare, džemjetovce, Arnavte, sploh na vse narodne manjšine v kraljevini in jim delil koncesije, da so se Nemci javno bahali po časopisju, da tvorijo jeziček na jugoslovanski tehtnici. Kenan Zia je lomil kopja za radikalno partijo v južni Srbiji in strahoval prav po turško nasprotnike. Takrat sta polnila i »Jutro« i »Reč« kolone z raznimi izdajstvi nacionalnih pridobitev.

Morda pa je baš Pribičevičeva skupina v bloku predstavnica nacionalne misli? Koliko je našim Žerjavovcem vrena narodnost, smo imeli cel čas priliko opazovati. Videli smo, kako so razumeli nacionalizirati različna podjetja in kako so se družili ob priliki volitev z Madžari in Nemci, ako jim je le obetalo dobiček. Videli smo demokratske advokate v številnih slučajih zastopati naše najzagrizenejše nacionalne nasprotnike proti nacionalno neoporečnim ljudem. Še nam ni izginila iz spomina afera z Mežiškim svincem ob času, ko je obračala vsa Slovenija v upu in strahu svoje oči v bedni Korotan. Mar niso baš naši samostalei priklicali iz Švice nazaj najljutejšega avstrijaka-ta in Srbofoba dr. Sušteršiča? Mar ni ta največji hlapec Habsburgov sedaj v največji milosti pri g. Pašiču in najintimnejši prijatelj Žerjavov? No in koliko je manjkalo, da ni postal bivši »Herzog von Krain« celo — minister v današnjem kabinetu »nacionalnega bloka«? Risum teneatis, amici!

Pribičeviču so Hrvati in Slovenci trn v peti. Ta fanatičen mož mrzje in sovražstva se ne ustraši ne laži, ne intriga, ne nasilja, ne brutalnosti, niti ne krvi, da se vzdriži na krmilu. Kaj njemu mar prosveda? Najboljše moči se odstranjuje, ker ne trpi ugovora, ne kritike. Vseučilišča se škropijo s krvjo nedolžnih žrtev, družinska sreča se uničuje. Pribičevič je vzgojil Radića, on ga jača z izzivanjem in brutalnostjo in mu pridobiva z nasilnimi metodami od dne do dne več pristavev, da je postal Radić že pravcata nevarnost za obstoj države. Vse to se dogaja pod pokroviteljstvom g. Pašiča, ki si umiva kakor Pilat roke, češ: »Nedolžen sem nad krvjo onih žrtve«.

Nacionalni blok. Lažnjiva fraza, kakor je lažljiv, neodkrit in zahrbtn režim PPZ.

Nacionalizem se ne da ločiti od socializma. Le tam, kjer se narodu po večini godi dobro, kjer vlada prava državljanska svoboda in pravica, le tam se more razvijati tudi trajni nacionalistični pokret, spoštovanje in ponos do lastnega rodu, do nacije, le tam prvčvita kultura in trgovina, umetnost in znanost. Vsak drug nacionalističen pokret, ki ne temelji na socializmu, je brez trajne vrednosti. Res se dajo na trenutek razpaliti nacionalne strasti ter energija posameznikov tudi z drugimi sredstvi; toda take vrste nacionalizem je podoben plamenu iz slame, ki hitro zgori in hitro pogasne, ne da bi grel in ogrel kogarkoli. Morda pa odgovarja naziv nacionalni blok saj v tem oziru zahtevam?

R. S. je bila skoro neprestano na krmilu. Vladala je vpirajoč se na različne skupine, triletih leta tudi sama državo. Rezultati šestletnega krmarenja so naravnost — piškavi. Pred parlamentom so se v tem času obravnavali, reči in piši: dva zakona in eden proračun! V ostalem pa smo se »fretali« naprej z uredbami in zakonskimi skrupicali na brzo roko. Ustavu si je kupil Pašič za težke milijone, pravi unikum v svetovni zgodovini! Zakon o državnih uradnikih je skrajno nesocialen. Iz njega odseva namen vladajočih pritiskati s peščico dobro plačanih najvišjih uradnikov in na ostalo v bedi živče činovništvo. Razven tega se ti obeta povišanje v najvišje stopnje le, ako si brusiš jezik in pete v prilog slučajne vladne stranke. Tako se goji politično »štreberstvo«, denuncijantstvo, zagrizeno strankarstvo. Partizan vladajoče stranke sme vse, saj ga šteti stranka. Tako se vzgaja korupcija; šikane pa in zapostavljanje ostalih rodi delomrznost in malomarnost v službi. To so plodovi nesocialnega sistema.

Hrvati in Slovenci, ki tvorijo nadpolovično večino prebivalstva v kraljevini, so skoro izločeni iz vodilnih mest v diplomaciji, vojski, carini, pri državnih bankah i. dr. Vsa ta mesta zasedajo za malenkostnimi izjemami Pašičevi prijatelji. R. S. je tako temeljito prečistila n. pr. vojsko, da ne nahajamo v njej med skoro 100 generali niti enega Hrvata ali Slovenca. Tako izgleda v praksi radikalna »enakovnost«.

Upokojenci, invalidi, vdove, sirete gladujejo in se — ubijajo sami po celi državi. Brezobrestna posejila iz Narodne banke in državne blagajne eksistirajo le za gotove radikalno-demokratske srbske kroge. Davki še do danes niso izenačeni v državi. Stanovanjsko vprašanje se ne rešuje. Brezposelnost vladi ne dela težav. Bolnišnice, sirotišnice in druge socialne naprave živolarivo večjel od prispevkov posameznikov. Za univerze, srednje šole, gledališča, muzeje, javne knjižnice in druga kulturna zbirašišča ni denarnih sredstev. Nikdar jih pa ne manjka v — partijske svrhe.

Nacionalni blok je prav tako malo nacionalen, kakor je socialen. Nacionalni blok je skupina ljudi, ki pod pretvezo nacionalizma izkorišča in izžema na uprav činičen način narod v večji meri to-, v manjši tudi onstran Drine. Nacionalni blok, kakor ga predstavlja PPZ režim, je kapitalistična oligarhija z istimi manirami in istimi metodami, kakor nam jih kaže zgodovina Franco-ske in Rusije pred revolucijo. Podpirati nacionalni blok pri volitvah se pravi udinjati se najbolj brutalni reakciji v nacionalnem in socialnem, kulturnem in pravnem oziru.

Poglejmo si še šance, ki jih ima t. zv. nacionalni blok pri volitvah! Težko je biti prerok in zlasti ni lahko presojati opoteče ljudske volje. V tem slučaju pa se ne bo lahko motil oni, ki je pazljivo zasledoval dogodke zadnjih let.

Leta 1923. je homogeno Pašičeva vlada izvedla volitve. Imela je vso vladno moč in vsa sredstva države v rokah. Bili smo priča, ko so radikalni listi z velikim pompom oznanjevali pred volitvami urbi et orbi, da računa radikalna stranka na 180 do 200 mandatov. Po radikalnih shodih so njih prvaki javno razglašali, da je R. S. nadpolovična večina v zbornici zasigurana. Dejansko so imeli takrat radikalni največ izgledov, da dosežejo majoriteto. Izredna dobra letina in srečna Stojadinovičeva deflacijska politika je v kratki dobi povzdignila mednarodni kurs dinarja in saj na trenutek ustavila notranjo draginjo. Ljudstvo nezadovoljno s ponesrečeno demokratsko finanjsko špekulacijo in nasilno Pribičevičevo politiko je videlo baš v demokratih glavne krivce razdora v državi in se je zlasti v Srbiji preorientiralo proti radikalom. O korupciji v radikalnih vrstah se še takrat ni nič pozitivnega vedelo. V srbskih pokrajinah so videli baš v g. Pašiču moža, ki bi s svojimi dolgoletnimi izkušnjami izvedel državo iz kaosa, ako dobi potrebno oporo. Zlasti pa so bili komunisti ogorčeni na demokrate, ki so povzročili zakon o zaščiti države in nasilni razpust njihovih organizacij. Ker ti pod lastno firmo niso smeli več kandidirati, so iz maščevalnosti skoro kompaktno volili radikale. Navzlic vsemu temu je dobila R. S. le 107 t. j. komaj dobro tretjino vseh mandatov.

Danes se je zasukalo kolo močno proti R. S. G. Pašič si je pritegnil v pomoč baš onega Pribičeviča, ki ga sovražijo radikalni Hrvati in Slovenci. To je javna tajnost nacionalne koalicije, ki jo radikalni sami ne prikrivajo. Razpor v radikalni stranki med korupcionisti in takozvanimi radikali čistih rok se je po Pribičevičevem vstopu le še poglobil. Dogodki na beograbski univerzi kažejo, da obsoja srbska inteligenca v pretežni večini nasilne Pribičevičeve manire. Srbska mladina, batinana in preganjana od policije in žandarmerije, užaljena v svojem ponosu, bo odpirala in odprla oči tudi srbskemu seljaku, nič manj ponosnemu, svobodno pravico ljubljenemu. Srbi izpregledujejo. Oni spoznavajo prave krivce razsula v državi, razumevajo razpoloženje hrvaških mas, ko so na lastnem telesu občutili Pribičevičeve in Maksimovičeve batine. Stari g. Pašič je nevarno bolan. Zdravniki mu pripisujejo le še tri do štiri mesece življenja. Njegov namestnik

za vladne posle je g. Trifković; duša radikalne stranke pa je — korupcionist dr. Laza Marković. R. S. ga ni samo štutila pred sodiščem, temveč mu dodelila še glavno vlogo za dobo volitev. S tem pa si je izpodkopala zaupanje srbskega plemena. Kdor pa nima zaupanja ljudstva, ta ne sme upati na uspeh.

Vseposod so se ljudje naveličali, povsod se oglašajo od dne do dne bolj glasno klic »po bratskem sporazumu« — Ljudstvo čuti, da so glavni nasprotniki sporazuma gg. Pašič, Pribičević in Radić.

Morda bo H. R. S. S. vsled dogodkov iz zadnje vladne krize, ako jo ne bodo razpustili pred volitvami po zakonu o zaščiti države, še nekoliko napredovala. Gotovo pa je, da tudi Radićeva drevesa ne bodo zrastle do neba. Nikakor pa ne more doseči R. S. istega števila glasov, kakor ga je imela L. 1923. Tudi srbski seljak ceni poštenje bolj kakor intrige, odkritost bolj kakor zahrbnost, svobodo bolj kakor Pribičevičevo brutalnost.

Samostojni demokrati morejo podpirani od radikalov v najugodnejšem slučaju obrzdati svojo posest, nikakor pa ne napredovati. Samostaleci so mojstri v intrigah. Nobeno sredstvo jim ni zadosti podlo, ako le obeta uspeh. — A preveč dobro jih poznajo množice, da ba jim še nasedale. Povsod pa se še nahajajo koristolovci, »štreberji«, podkupljive kreature in — slepi fanatiki, ki jim bodo dali glasove. Vsekaror pa celotni »nacionalni blok« pri volitvah ne bo dosegel današnjega števila mandatov. Poznamo slučaje, ko se izraziti vodilni pristaši »nacionalnega bloka« niso upali sprejeti stave na sto mandator, dasiravno so zatrjevali, da jih bo najmanj — 150. Iz tega izprevidimo, koliko je verjeti pretiranim poročilom »nacionalnega« generalštaba.

Ze danes je več kot gotovo, da bo v bodoči narodni skupščini PP režim v — manjšini.

Kako vlečejo za nos male obrtnike.

Sedaj za volitve je PP vlada odredila, da je določila Narodna banka 500.000 dinarjev za ljubljansko in 800.000 dinarjev za mariborsko volilno okrožje kredira malim obrtnikom. Posameznim obrtnikom se dovoli kredit do najvišjega zneska 5000 dinarjev. Formelnosti za pridobitev kredita so pa tako komplicirane, kot bi se šlo za milijarde, ravnotako garancijski predpisi. Najlepša je pa ta, da se dobi dovoljeni kredit v treh obrokih, torej mesečno izplačilo okrog tisoč dinarjev. Večina prošenj za kredit bo rešenih šele po 8. februarju. Namen cele kreditne akcije je torej samo ta, da lahko samostojni demokrati vlečejo za nos obrtnike in love njihove glasove. Zelo dvomimo, če bo kateri izmed naših obrtnikov sedel na lim samostojnim demokratom in se celo tako daleč izpobil, da glasuje za režim, ki se celo norčuje iz bede malih obrtnikov. Edin odgovor malih obrtnikov na PP švindla s krediti je ta, da pokažejo na dan 8. februarja figo škrinjci — »nacionalnega« bloka.

„Nacionalni blok“ radikali niso priznali.

Glavni odbor radikalne stranke je imel 27. t. m. sejo, na kateri so razpravljali o »Nacionalnem bloku« v Sloveniji, ki ga je izumil g. Žerjav. Radikalni so sklenili, da nacionalnega bloka ne priznavajo. Na štajerskem je oficijelna radikalna lista dr. Ravnikova in morajo radikali oddati glasove temu kandidatu. Dr. Pivka pa smatrajo za izključno dr. Žerjavovega kandidata. Za kranjsko volilno okrožje, kjer kandidirata gg. Zupančič in Sajovic, pa je storjen tudi sklep, da ta dva kandidata nista kandidata radikalne stranke, ker ju za to »nihče« ni postavil in pooblastil in da za radikalne volilce ta lista ni obvezna. — Vsi kandidati radikali so pozvani, da preključijo kandidature na listi nacionalnega bloka in da to javijo volilcem, sicer se izključijo iz stranke.

Ali ni to zares lep blok? Ali ni to znak, da se radikali in samostojni demokrati sovražijo kot pes in mačka, da drug drugemu že sedaj trgajo plen iz rok? Ali ni to dokaz, da bosta Pribičević in Žerjav že sedaj, na vsak način pa po 8. februarju pozvana »napolje«? — Ali ni to dokaz, da ti gospodje po volitvah nikomur ne bodo rezali več kruha? —

Vse to je jasno! Zato bodo volilci 8. februarja nacionalnemu bloku kazali figo. Svita se okrog in okrog, svitá se celo v Beogradu. Zato je sigurno, da pride na površje rešitelj Jugoslavije — gospod Davidović! Blok bratskega sporazuma in njegova ideja zmaguje!

F. B.

„V imenu Nj. V. kralja.“

Tako se razglašajo pri nas sodne razsodbe. V imenu N. V. kralja je oddelil banki stol, da se oprostijo dr. Maček in tovariši preiskovalnega zapora in se branijo iz svobode proti vladni obtožbi, režim pa jih zapira po policiji. V imenu N. V. kralja razveljavljajo sodnije policijske zaplembe in ustavitve listov; toda režimski organi preprečujejo nemoteno naprejš izdajanje vladi nevshečnega časopisja. V čl. 142 ustave čitamo: »Za izvrševanje te ustave naj skrbre predsednik ministrskega sveta in vsi ministri.« Pod tem ukazom stoji lastnorodni podpis N. V. kralja. Čl. 18. ustave pa se glasi: Tisk je svobodan in, ko je našel zabrajenje tiskovine, nadaljuje: »Toda v teh primerih mora oblastvo v 24. urah po izvršitvi prepovedi izročiti stvar sodišču, ta po mara istokrat v 24. urah potrditi ali razveljaviti prepoved.« Ponovno pa se oblastva niso ozirala na jasno določilo zakona ter se bore malo nemila za pravdoček sodnje.

V čl. 252. zakona o civilnih uradnikih in ostalih državnih uslužbencih stoji pravtako: »Vsem našim ministrom naročamo, naj skrbre za njegovo izvrševanje, oblastvom zapovedujemo, naj postopajo po njem... Čl. 249. pa se glasi: »Prejemki po tem zakonu se urede z državnim proračunom, pravica do njih pa ječe državnim uslužbencem, ki se prevedejo, od dne 1. oktobra 1923.« Leto dni so že državni uslužbenci kategorizirani, a niti enemu se še ni nakazala razlika v plači od 1. oktobra 1923. Z ukazom N. V. kralja se povišujejo predčasno izraziti režimovci v položaje, ki jim ne pripadajo ne po kvalifikaciji, ne po službeni dobi itd., itd.

To so samo nekateri primeri, ki pa prikazujejo režim v jasni luči. Prišel je na parlamentaren način na vladu z geslom: »Za monarhijo in dinastijo!« da ruši monarhijo in taji kralja...

Monarhija in republika sta državni obliki, ki se v bistvu razlikujeta, da stoji na čelu monarhije suveren, ki podeduje oblast po očetu, v republiki pa predsednik izvoljen od naroda na po zakonu določeno dobo. V obeh slučajih sta krmilarja vidna zastopnika državne enote na zunanje ter posredovalca v notranjih sporih. To je njuna

najvažnejša, a tudi najodgovornejša uloga. V parlamentarni monarhiji in demokratični republiki jima je težavno stalniše olajšano s tem, da podrejata pri posredovanju svojo voljo volji večine. Ako je postala ta iz kateregakoli vzroka dvomljiva, se razpišejo volitve. Tako se nahajamo tudi mi danes sredi volilnega boja, kjer je dobila v roke vlado manjšina pod pretvezo, da so se zlasti pristaši g. Davidovića izneverili prvotnemu svojemu programu ter ne uživajo več zaupanja naroda.

Režim ve, da je ta trditev jalova in brez podlage in se boji poraza pri volitvah. Zato krši javna določila zakona, da omaje vero naroda v vrhovno državno avtoriteto — krono. S tem širi med narodom propagando za republiko. Namen je prozoren. Da podpre lastne partizanske interese, je treba zaplesti krono v konflikt z narodom. Oni, ki najbolj glasno prisaegajo svojo zvestoto kralju, agitirajo s protizakonitim postopanjem najbolj vneto za republiko ter izvajajo antimonarhično gibanje, da pritegnejo krono iz nevtralne posredovalne vloge na svojo stran.

Čudno je, da nasedajo zlasti Hrvati tej predzrni igri. Vprašanje monarhije ali republike se trenutno ne da rešiti brez krvave revolucije in brezbrojnih človeških žrtve. Je pa tudi za enkrat postranskiška pomena. Predvsem je treba odstraniti iz mesta one, ki so se vrinili med narod in kralja, ki ga odtujujejo narodu s slabimi informacijami in protizakonitimi ukrepi zasledujoč s tem lastne, sebične namene. Volitve dne 8. februarja bodo ovrgle zadnjo lažno pretvezo režimovcem. Ne dajamo jim v roke novega orožja za nova nasilja! Iz tega vidika naj odloča volilec na volišču! Grožnja z diktaturom in ponovnimi volitvami je bluf, s katerem hoče režim izsiliti večino, da odobri post festum zlorabe in korupeijo. Tega vsega se nam ni bati, ako se odstavi iz dnevnega reda za sedaj brezpomembno vprašanje šanje republike in monarhije.

Naj se umakne iz ospredja režim, na vidno kralja, da vidimo državo! — (Besede dr. Markovića na sestanku dne 17. januarja 1925.

V boj za pravico in poštenje!

Shodi in sestanki „Bloka bratskega sporazuma“

V NEDELJO 1. FEBRUARJA.

- V Litiži ob 10. uri popoldne.
- V Smartnem pri Litiži ob 7. uri zjutraj.
- V Hotiču pri Litiži ob 7. uri zjutraj.
- V Zagorju ob 3. uri popoldne.
- V Koberju ob 9. uri popoldne.
- V Šalki vsaj ob 3. uri popoldne.
- Na Josenicah ob 10. uri popoldne.
- V Predosljah ob 8. uri popoldne.
- V Šenturju ob 8. uri popoldne.
- V Trbižu popoldne.
- V Štrecu ob pol 8. uri popoldne.
- V Bečevi ob 2. uri popoldne.
- V Novem mestu ob 10. uri popoldne.

V PONDELJEK 2. FEBRUARJA.

- Na Bledu ob 2. uri popoldne v hotelu „Lovec“.
- Na Blejski Dobravi ob 10. uri popoldne.
- V Brestnici ob 10. uri popoldne.
- V Boh. Bistrici ob 11. uri popoldne.
- V Mariboru ob 1. uri popoldne.
- Na Trati popoldne.
- V Kranju ob pol 6. uri zvečer.
- V Dravslavi ob 4. uri popoldne.
- V Kamniku ob 10. uri popoldne.
- V Križah popoldne.
- Pri sv. Ani popoldne.
- V Šmarjah ob 7. uri zjutraj.

V SOBOTO 31. JANUARJA.

- V Primskem pri Kranju ob 7. uri zvečer.

V TOREK 3. FEBRUARJA.

- V Strahčiču ob 7. uri zvečer.

V SREDO 4. FEBRUARJA.

- V Škofljici ob 6. uri zvečer.

Poleg tega se vrši še več zaupniških zborovanj, ki bodo javljena in sklicana po totem posebnih vabilih.

Ne igrajte se!

Dve značilni potezi karakterizirata šestinedelno taktiko voditeljev lažinacionalnega bloka. Napadi na domače denarne zavode in na predsednike narodno-kulturnih organizacij, če ne klonijo brezpogojno uzinka pred nasilnimi usurpatorji.

Zločinski boj proti Jadranski banki je imel prikriti pakiranje režimskih nacionalistov z najstarejšimi nemškimi nacionalci. Prav nič se ne ženirajo sedeti režimski prekupčevalci z nacionalnostjo v družbi nem. nacionalcev pri Slavenski banki, strovoevski urabi, pri raznih nacionaliziranih podjetjih, in sploh povsodi, kjer je kaj cvenka! Tam je narodnost deveta briga. — Razburjajo se pa nacionalni poštenjaki radi par inseratov nemških trdk v koledarju Jugoslovanske Matice. Ali ne bi hoteli gospodje farizeji morda tudi iz vašega hipernacionalnega »Jutra« nekaj pomesti iz inseratov veleemskih in laških firm? Sicer boli izguba tudi nemškega cvenka, toda gospodje, dajte dober zgled in štrvajte nemške nacionalne groše — nacionalnosti in doslednosti na ljubo. To nam bo potem res imponiralo! Če tega ne storite, bomo primorani misliti, da ste dvakrat nacionalisti in prikriti fantasti! Ali bi ne bilo dobro, da pustite g. Ribarića pri miru radi tistih par inseratov? Če pa že na vsak način nameravate zopet ponoviti silne procedure kot v zadevi dr. Ravnihar-Sokol, potem odločite radi vaših nemško-kapitalističnih zvez vsa čustna mesta pri narodnih organizacijah ter se na to prične odločno tekmo, s katero akumirate naše kulturne organizacije. Bolje pa, da si še pravočasno premislite, da ne boste pozneje objokovali posledice svoje pretirane »nacionalnosti«.

Greh dr. Ravniharja.

V odgovoru na obrekovanja in zlobna podtikavanja »Slov. Narodne pravičnice« dr. Ravniharja: »Je vse tamnan, ne morete mi bližnj gospoda moja. Greh, ki bi mi ga kot poverjeniku za pravosodje mogel kdo očitati, bi bil morda odino ta, da sem bil v pomilostitev predlagal — g. dr. ŠEBGOR ŽERJAVAC — — —

Nikdar bi ne bil g. dr. Ravnihar zagrešil za usodepadne nepravilnosti, da je pravosodje videl hvaličnost — sviničnega bloka!

Gentilemani.

Glasilo sviničnega bloka dokazuje svojo dobro vzgojo in civiliziranost s povikami »barabe, kolovodje«, s katerimi obmeta svoje politične nasprotnike tov. Deržića, Juvana in ostale člane NSS. Osebnost poštenih mož, ki vedo, da psovke dokazujejo žalostno duševnost njihovega obeta, ne more dosegati izbruh blazne jeze onih individualcev, ki so oskrnili svojo čast s tatvino dr. Ravniharjevoga mandata in pogaženjem častne besede. Šibe bodo pa do 8. februarja namočene.

Uglasilo se »nacionalnega« bloka v treh jezikih!

Magnat samostojnih demokratov v Prekmurju notar Kođer izdaja samostojno-demokratsko trobilce v treh jezikih in sicer v madžarščini, nemščini in slovenščini. Nacionalni blok prodaja tovoj svoje nenacionalnost v madžarščini in nemščini.

Volilni sestanki „Narodne Za.ednice“ v Ljubljani.

V ljubljanskih volilnih okrajih se vršijo sedaj reano volilni sestanki »Narodne Zajednice«, ki so dosedaj vsi kar najbolj uspeli. Prvi sestanek se je vršil v Šiški pri Križu, na katerem je poročal dr. Ravnihar. Udeležba nad 40 volilcev. Drugi sestanek se je vršil pri Lesjaku na klavnici v Poljanskem okraju, na katerem je govoril tov. R. Juvan. Udeležba nad 80 volilcev. V torek se je vršil shod v St. Peterškem okraju v gostilni Zupančič, na katerem je govoril tov. R. Juvan, ki je bil prav posebno živahen in je bila udeležba tako velika, da so bili gostilniški prostori popolnoma nabiti. V sredo sta se vršila dva sestanka in sicer eden v Poljanskem okraju pri Turku, na katerem je govoril dr. Ravnihar in drugi pri Kolencu v Sp. Šiški, na katerem je govoril tov. R. Juvan. Povsod je bila udeležba zelo številna. Zanimanje za »Narodno Zajednico« v Ljubljani je zelo veliko ter se volilci z navdušenjem izrekajo, da bodo volili 5. t. j. zadnje skrinjico. Na nekaterih sestankih so prišli tudi maloštevilni politični nasprotniki, ki so se razven Zerjavovcev vsi obnašali mirno in dostojno.

Naš državni proračun.

Najlepšo sliko našega državnega gospodarstva in delovanja sedanje volilne vlade nam nudi konstatacija, da je državni proračun, ki bi moral kriti izdatke do aprila 1925, že od mesca novembra 1924 dalje popolnoma izčrpan. Pa ne samo to! Do danes je vlada prekoračila proračun že za 2 milijardi dinarjev in ga bo do volitev še za dve milijardi. Na svoj račun, oziroma na račun nove vlade, ki bo pripravljive zopet stavila pod obtožbo Davidoviča čaka veliko dela.

Pobalini.

»Jutro« zmerja beogradske akademike, ki so povodom svetosavske proslave »počastili« z izredno iskrenostjo svojega dobrotnika Pribičevića v zahvalo za poslano jim svinčenke, s pristno nacionalno psovko »pobalini«.

Vsi listi poročajo soglasno, da so bili zastopani med Pribičevićevimi častilci akademiki vseh strank, zlasti tudi radikalni in samostojni demokrati. »Jutro« je napravilo torej svojim lastnim pristašem akademikom lep poklon. Zatrjuje, da se bodo akademiki — pobalini revanžirali za izredno ljubeznjivost jutrovcev že 8. februarja t. l.

Na Krznjskem

ima

7.

volilno skrinjico Blok bratskega sporazuma

Ali ni to slajno?

»Jutro« ve poročati, da se po mestih shodov »Bratskega sporazuma« udeležujejo klerikalci in da aplavdirajo našim gospodarstvom. »Jutro« pravi, da naj njegovi pristaši razmišljajo o preokretu v SLS vrstah. Saj je tudi vredno razmišljati. Večina SLS bo torej glasovala za blok bratskega sporazuma. Če se prišteje k tem glasovom še narodne socialiste in velika večina samostojnih demokratov, ki se ne strinja z dr. Zerjavom, ni vrag, da bi ne dobil blok bratskega sporazuma v Sloveniji najmanj pet mandator. Šanse za blok bratskega sporazuma so po »Jutrovih« poročilih naravnost sijajne! Zmaga je gotova! »Jutro« ima enkrat prav!

Kdo ima milijonski kredit?

Geza Hartner v Murški Soboti, ljubljene »nacionalnega« bloka, Madžar po narodnosti, ima pri Narodni banki kredita en milijon dinarjev. — Oglasite se slovenski obrtniki, ki imate v Narodni banki vsaj 100.000 dinarjev kredita, da bomo s točno navedbo lahko ponovno ugotovili narodnogospodarsko nezavednost današnjega PP režima!

Dr. Trumbičev shod.

Dr. Trumbič, zagovornik in zastopnik Radičevcev, veliki borec za našo državo Jugoslavijo, veliki poštenjak, je imel pretekli nedeljo v Zagrebu velikanski shod, ki je pokazal kako misli mesto Zagreb. — Zborovalci so lojalno priznavali, da so in ostanejo dobri državljani, da pa zahtevajo in hočejo tudi postati enakopravni. Povdarjali so, da se hrvatski narod ne buni in ne protivi zakonu ter obstoječemu državnemu redu, pač pa da hoče poleg dolžnosti tudi pravice, poštenja in uvaževanja. Zborovanje je bila velika manifestacija, ki je pokazala enodušnost Hrvatov. — Bitka je odločena — zmaga narod!

Kako piše zaveden učitelj?

Odlíben somišljenik, nadučitelj in šolski vodja je pisal Celjskemu okrožju dne 21. t. m. med drugim tudi sledeče:

»Ker vsled svoje službe ne morem priti v soboto dne 24. I. 1925 na volilni shod v Celje, istega iskreno pozdravjam in želim najlepšega, zaželjenega uspeha.

Davidovičev pismo od 30. 12. 1924 daje na vsak način natisniti in ga plakatirajte, da naše slovensko ljudstvo vidi, kake poštene brate imamo doli na jugu in da je korumpirana le porodica in mala brezvestna klika, kateri so pa ure šete.

Četudi sem z mnogoštevilnimi prijatelji in kolegi od početka pristaša NSS stranke in sem se rad vdeleževal vselej in povsod podrobnega dela, se kot član oficijelno dose-daj nisem hotel oglasiti. Ko pa sedaj vidim Vaše rodoljubno delovanje in odlidno družbo v »Blok bratskega sporazuma«, Vas prosim, vpišite me med člane in porabite me, v kolikor mi skromne moči pripuščajo, za narodnega delavca. Tudi mi pošljite položnic, da položimo s somišljeniki svoj obulus na altar domovine, ki je v opasnosti, da jo brezvestneži popolnoma ne izplačajo.

V nadi, da bode rodoljubno prizadevanje rodilo zaželjeni uspeh, itd. itd.

Zivel naš odlidni brat — tovariš! Tvoje pismo je v originalu čital prijatelj dr. Marković, istotako ga bode videl naš veliki oorec za Bratski sporazum g. Ljuba Davidovič.

Prijatelji, poštenjaki, posnemajte take učitelje!!!

V Ljubljani

ima

5.

zadnje

volilno skrinjico Narodna Zajednica.

Shodi.

V Škofji Loki se je vršil prejšnje nedelje shod, na katerem bi imel nastopiti g. Zerjav. Sicer je tudi nastopil — a govoriti ni smel, govorili so drugi, on pa je moral hitro zopet nastopiti — pot iz Škofje Loke.

Prav tako so jo pobrali Zerjavovci to nedeljo iz Dravelj, kljub mogočim policijski asistenci niso prišli do sape — morali so brez govora iz Dravelj proč. — In tako gre povsodi »Jutro« in »Narode« pa pišeta o »sijajnih« shodih in izgledih.

Še nekaj o pobalinih.

Osamljena petorica poštenjakov iz ljubljanske kazine si v sedanjem predpustnem času dovoljuje najrazličnejše nedolžne zabave in burke. Ker imajo naši prijatelji dovolj denarja, — vsi vemo od kod, — privoščijo tudi drugim malo veselja. S temi novci rekrutirajo v naglici četice ponesrečenih Svelcovih epigonov, ki so dobili od policije začasen dopust, in hajd — na Ravnihar ali Juvanov shod, kjer s svinčeni zvončiki in sličnimi igralecami, — echt avinec, bitte sehr! oznanjujejo v splošno zabavo vseh navzočih svoje veselje, da so se po naklonjenosti svojih protektorjev izmuznili roki pravice — do 8. februarja!

Po 8. februarju pa bode zopet med štirimi stenami sanjali o usodi sviničnega bloka, razbitih shodih in akademskih pobalinih.

In takrat bo konec vsemu prerekanju in razbijanju shodov!

Voditelje bodo zaprili!

Zagrebski »Hrvat« poroča iz Beograda, da so dobile oblasti iz notr. ministarstva nalogo, da aretirajo 7. febr. vse glavne voditelje opozicijskih strank ter jih obdrže zaprte do 8. februarja zvečer. — Ta je pa dobra! Tako se opozicijo najlažje oropa za par tisoč glasov in odstrani kontrolo nad poslovanjem na voliščih.

Murnev list ima prednost.

Novomeški republikanec Murn je prišel jan. meseca izdati svoj list. Prvič je torej izšel ta mesec z označbo, da izhaja mesečno enkratno. Pa je vendar izšel sedaj že drugič brez policijskega dovoljenja. In je smel iziti, »Nova Pravda« pa je list druge vrste državljanoj. — Zakaj tako? Zato, ker Murn služi Zerjavu, da ne bi dobil Prepeluh več glasov kot Zerjav, ker bi mu sicer snedel mandat. — Tako so »republikanci«, kaj ne g. Murn?

Uradniška razlika plač.

Vlada je prišla po dolgem iskanju denarja do zaključka, da razlike med starimi in novimi plačami ne more izplačati. — Denar so porabili za volite.

Da se ne pozabi!

Stanković, predsednik UJU je odločno nastopil proti koruptni P. P. vladi. Svoje mnenje je podal javno in z dokazi podkrepiljeno. Vseled Stankovičevoga nastopa je pa poklical prosvetni minister Svetozar Pribičević ves centralni odbor UJU k sebi in zagrozil, da takoj premešči vse odbornike, če ne odstavijo svojega predsednika Stankoviča. Odborniki UJU — Srbi so se smejali Pribičeviću grožnji, ker jim je v Srbiji že od nekdanj zasigurne stalnost namestitvenega kraja. Pribičević je videl, da mora svojo grožnjo poostriiti, če hoče, da to zalega tudi pri Srbih. Pribičević je dejal: V Srbiji velja šolski zakon, ki priznava učiteljem stalnost. Zapisano je pa tudi v zakonu, da se učitelja lahko premešči v tem slučaju, če ni dovolj utencev. Torej vas bom premeštil na ta način, da bom skrčil razrede in potem postanete odveč in ste tudi premeštljivi. — Pribičević ni nikdar v zadregi, kadar se gre za cinično politično maščevanje. — Navzile vsem grožnjam se pa Srbi — odborniki UJU niso udali Pribičeviću terorju. Možato so ostali na strani svojega predsednika Stankoviča, ki je kasneje demisijsiral samo zato, ker so se Slovenci in Hrvati odborniki UJU izkazali kot figarji in glasovali za nezaupečno po Pribičevićevem ukazu. Vse to ponavljamo zato, da si tisto slov. učiteljstvo, ki še danes trobi s Pribičevićem v en rog, ne bo mislilo, da dobi od vlade po 8. februarju, ki gotovo ne bo P. P., nagrado za podpiranje terorističnega režima. Res napredno in pošteno učiteljstvo pa mora obsoditi nasilje P. P. režima in iti neustrašeno v boj za demokracijo in proti Pribičeviću. Svobodomiselnost učiteljstva mora 8. februarja obsoditi podrepanke Pribičevića.

Dr. Korun in Korunovci imajo karte, državni uslužbeni pa ne!

Zakaj državni nameščenici še niso dobili prostih železnih kart? Zato, ker Koruna in njegove priganjaje, ki so vsi v se v januarju vrši ravno volilna borba in je dr. Zerjav skomandiral take karte za dr. Koruna in njegove priganjaje, ki so vsi v Zerjavovi službi. Ti se morajo sedaj voziti s prostimi kartami, na agitacijo, da je cenejša. Kaj ne dr. Korun? — Zato pa je nastopil v Ljubljani dr. Korun s posebno listo, ki ji je dal ime dr. Perić. Tako je hotel Zerjav, češ: dr. Perić bo dr. Ravniharju pobral nekaj glasov — in tako bo izvoljen dr. Mohorič. Zato so proste železniške karte in druge ugodnosti.

Na Štajerskem

ima

14.

znanjo

volilno skrinjico Blok bratskega sporazuma

Kazinski shod v Ljubljani.

23. t. m. so plačani priganjaji nac. bloka priredili volilni shod za poštarje in železnice. Z veliko agitacijo po uradih (med uradnimi urami), kjer so razpisali pozive za ta shod zlasti na železnicih in poštah pa tudi v drugih uradih in med drugim občinstvom so zbornali skupaj nekaj radovednežev. Rečemo radovednežev, ker so ljudje mislili, da bodo slišali novico o izplačilu diferenc med starimi in novimi uradnikskim plačami, na katere že težko čakajo uradniki in trgovci. Ti radovedneži so napolnili kazinsko dvorano do polovice. Poštarjev in železnicearjev, za katere je bil shod namenjen, je bilo kakor poročajo poznavalci bore malo. Nastopila sta kandidata nacionalnega bloka, ki nista povedala nič, potem dr. Kramer, ki je pobijal klerikalnega zmaja, potem neki Tavzes in Planinšek. Poslušalci so čekali mirno, kdaj pride na vrsto razdeljevanje uradniške diference. Pa to ni spadalo na dnevni red in ni aktualno za g. posil-ministra, zato je odpadlo. Vseled tega je odpadlo tudi vse navdušenje za nacionalni blok. Zborovalci so se mirno razšli brez vsake nesreče. — Na uho pa so gospodje plahtiči nekaterim zaupnim možem povedali, da se bodo diference izplačale še pred 8. februarjem. Seveda niso povedali po katerem koledarju računajo.

Neokurnost!

Neki ljubljanski list je prišel v tem volilnem boju z osebnimi napadi posebno na državne uradnike njemu nasprotnih strank. Mi smo naziranjja, da je to prvič neokusno, drugič pa čisto pogrešeno. Saj je že dosti sovraštva in gorja, ki je nastalo ravno vsled politične gonje napram uradništvu. Pustimo uradništvo v miru, zlasti v volilnem boju! Pustimo vsakemu svoje nazore! Službene pregreške pa iznesimo na pristojno mesto! — To naj bi upoštevali vsi listi.

Dajte denar za ublažitve stanovanjske bede

Ljubljanska in mariborska mestna občina ima terjati od carinske direkcije v Beogradu gotovo že vsaka po deset milijonov dinarjev na tlakarini (kaldurina), ki jo vsaka carinarica po gotovem odstotku že od prevrata pobira od zacarinjenega blaga. Vkljub nebrojnim prošnjam pa priznate občine še niso dobile denar, ki je bil zanje nabran. Ljubljanska in mariborska mestna občina morata iz rednih občinskih dohodkov vzdrževati ceste, mesto da bi v to svrhu krije izdatke iz tlakarine, ki se pobira pri carinaricah. Mestnim občinam vsled ogromnih stroškov za vzdrževanje cest primanjkuje denarja, da bi lahko izvedle večjo stanovanjsko akcijo. Pomislimo same, koliko bi se lahko zgradilo za 20 milijonov d.narjev. Ko je odločeno v Beogradu Davidovičeva vlada je bilo že vse preskrbljeno, da se prizadetim občinam izplača od carinaric pobrana tlakarina. Zaibog je pa tik pred izplačilom Davidovičeva vlada padla — PP režim pa nima smisla za stanovanjsko bedo in mu niti na um ne pade, da bi izplačal občinam denar, ki je njihov.

Metode in manevri Zerjavovcev na dan volitev.

Voditelji takozvanega narodnega bloka so zasnovali načrte, ki vsebujejo razne metode in manevre za njihove plačane priganjaje na dan volitev. Namen vsega tega je, begati omahljive volilce nasprotnih strank in jih celo odvračati od volitve. — Tako čujemo, da nameravajo v Ljubljani na dan volitev ob 11. uri razglasiti, da sta dr. Ravnihar in Juvan od kandidatur odstopila in da 5. skrinjica ne prihaja več v poštev. S tem hočejo dr. Ravniharjeve volilce še v zadnjem trenutku pridobiti za svojo listo, ali pa jih vsaj odvrtiti od volitev. — Dalje se čuje, da nameravajo po deželi v raznih krajih gotovi plačani ljudje povzročiti požige in tudi na ta način volilce odvračati od volitev. — So to žalostni pojavi, neverjetni, a vzlic temu bo treba velike pozornje. — Glavno je, da ljudje nič ne verjamejo. Za narodne socialiste ni nobenega premišljanja in nobenih sprememb. V Ljubljani ostanemo pri kandidaturi »narodne zajednice« dr. Ravnihar-Juvan, v kranjskem volilnem okrožju in na Štajerskem pa pri listah »bloka bratskega sporazuma« z nosilcem Ivanom Deržičem in dr. Božo Markovičem. — Vse druge vesti bodo le grda laž!

Lep kandidati

je Geza Hartner, mlinar in posestnik v Murški Soboti. Nekemu našemu somišljeniku je Hartner na vprašanje, zakaj kandidira, izjavil: »Jugoslavija je država, v kateri se da še nekaj zaslužiti (p korupcijo)«. Geza Hartner je veren učenec PP režima. Hartner melje že mesec dni kmetovalcem zašofaj moko, da pridobi njihovo naklonjenost — 8. februarja pa njihove glasove. Na isti način je Hartner že pri zadnjih volitvah lovil glasove. Po volitvah bo pa poslal kmetom račune za zmloto žito, kot je to napravil »narodni blok«.

Protest nemškega poslanika.

Radi znanega napada režimskih hlapcev na voditelja vojvodinskih Svabov dr. Krafta je nemški poslanik dr. Ollhausen protestiral pri naši vladi v Beogradu ter obenem demonstrativno izostal od svetosavske proslave na beogradskega vsoučilišču.

Kljub temu, da kot civilizirani ljudje ostro obojamo razbojniški napad na sodržavljana in narodnega poslanca, — dast tujega pokoljenja, — moramo odločno odklanjati vsakršno umešavanje tujega diplomata v naše notranje razmere, — in najsi bodo še tako mizerne. Dr. Ollhausen bi smel protestirati, če bi bil dr. Kraft nemški državljan; prav nič ga pa kot diplomata tuje države ne sme brigati, kako se postopa napram našemu državljanu, čeprav je ta po jeziku Nemeč. Za intervencijo li bilo poklicano edino le Društvo Narodov, odsek za varstvo narodnih manjšin in k večjemu še kot nekaj njegov. tolnač in zastopnik celokupni diplomatski zbor tujih držav v Beogradu.

Kedaj pa se je naša diplomacija vtikala — (žalibog, da se ni!) — v pose in notranje razmere Italije, ko so fašisti pobijali jljiljske Slovence in požigali njihove domove? In ko so podivjane avstrijske borde vtivjale po fašistovski metodi nad našimi koroškimi rojaki, naš poslanik na Dunaju niti z mazinoem ni mignil! Deloma tudi pravilno, ker zato je ustanovljeno društvo narodov.

Sicer naj pa Nemei lepota molče in naj se spomnijo na svoja nešteta razbojstva v Srbiji in Belgiji. Njihovi izborni šoli se ima zahvaliti tudi nesrečni dr. Kraft za svojo barbarako nezgodo.

Premog trboveljski, Ilbojski in črnomaljski, drva, koks, oglje, šlezijske brikete do-bavlja »Ilirija« LJUBLJANA, Kralja Petra trg 8, tel. 220
Plačilo tudi na obroke.

Farizeju v album.

(Dopis političnega preganjanca.)

Glasilo svinčnega bloka, ki za dober denar vsako žetritleto premeni gospodarja in ideje, se je držnilo z infamno gesto prevaliti na »Novo Pravdo« lopovščine, ki jih je zagrešilo samo, in v katerih še danes tliči preko ušes. Mi smo »Slov. Narod« že ponovno svarili, naj ne hodi na solnce s svojimi maštom na glavi, ker sicer ga bomo udarili po zobeh, da bo lopnil v lastno mlakuzo. Ker nobena lekcija ne zaleže pri tej sellnal tiskovni zgagi, jej moramo žal še enkrat temeljito osvetoiti omračen in do dna pokvarjen spomin.

1. Vohunsko službo in denuncijantsko obnemo je l. 1914 opravljal osebni prijatelj in sedanji zaveznik dr. Zerjavi in »Slovenskega Naroda« — izdajca dr. Sušteršič. Tega človeka, na katerega bi noben dostojen človek niti ne pljunil, preveča sedaj dr. Zerjav v največjem bratstvu po ministrskih kabinetih v Beogradu. Skupno z njim kuje načrte, ki so vse preje nego častni, če so izvršeni v taki sramotni družbi.

2. Denuncijantsko okrožnico iz leta 1914 je izdal in objavil Zerjavov in »Narodov« prijatelj Sušteršič, ki je ob izbruhu vojne v »Unionu« javno pozival naivne Slovence na poboj Srbov in grozil, da bo Srbom čreptajno razbil. To je »Slov. Narod« pisal l. 1914. Po preobratu je ravno isti — in sedanji — »Slov. Narod« izrečno objavil to sloglasno Sušteršičevo okrožnico ter še posebno povdaril, da je ta okrožnica Sušteršičeva delo! Ali je »Slov. Narod« lagal takrat, ali laže danes? Izjavite se poštenjakovič! in prijatelji slovenskega Efiljalta!

3. Za žrtve v ječah in taboriških odgovarja vaš prijatelj in zaveznik dr. Sušteršič. To ste zarjeli vendar ves čas do zadnjega trdili — dokler niste zagazili v nemožni konkubinat s tem habsburškim agentom — iz umazane politične špekulacije.

4. O smrti Sušteršičevih žrtv Kromarja in Brenčeta molčite, hinavci! Kaj pa ste po prevratu že vse počeli s Sušteršičevim sokrivcem dr. Peganom radi Brenčeta. Suspendirali ste ga radi nacionalnih deliktov od odvetništva — — — danes pa so Zerjav, Pegan in »Slov. Narod« dobri prijatelji.

Da izkopali ste Sušteršičeva umorjenca Kromarja in Brenčeta iz črne zemlje, aranžirali parado sebi v čast, spuščali govorčance — takoj nato pa ste pozvali njihovega krivca smrti, Sušteršiča, iz prognan-

stva in začela se je s pomočjo desetkratnega izdajalca in denuncijanta vesela gonja na »protidržavne« elemente. Manjka samo še, da nas bo habsburški agent kot jugoslovanski policaj minister, kot »p. v.« preganjal po protekciji svinčnega bloka.

O veleizdajstvu in reptilstvu naj prav tihno molči list, ki je denunciral jugoslovanske omladino avstrijskim krvnikom, jo opsoval pred habsburškim tronom kot garjeve ovce in pogal v ječe in smrt. Nad gomilo Endlicherja spada nadpis: »Feit« »Slov. Narod«! To je tisti »Narod«, ki se je valjal v žaru cesarske milosti in si stekel žalostne lavorike črnočoltega patrijotizma na Plavi in v Tirolah. Ali naj še govorimo o tistih strahopetih, ki ne stoje daleč od »Naroda«, ki so iz neodpustljive figarije vrnili Beogradu s trdom pribrašenim orden, ko je l. 1914 počila prva pištola? Gospoda dvomljiva, ne postajajte obstetni, ker sicer dobite prihodnjik za vašo nerasnatom tako konkretno navedbo, da vam bo pošel vid in sluh. In svet se bo žudil, ko se bo vaša puhla laži-herojska čast valjala v lastnem blatu! Da bi taki notorični strahopeti, ki se večejo danes že z vsako politično propalco, blatili ljudi, ki si nočejo mazati rok s političnimi lumparijami, bomo znali preprečiti za vsako ceno. Znal bomo poskrbeti za način, da bo gospoda svoje dvomljive značaje in lažiherojska primorana sama razgafti pred sodiščem. Temu bahavemu hobštaperstvu mora postati konec.

Prav ima pa »Slov. Narod« samo v eni točki svojega pamfleta, kjer patetično pri-sega, da smo se mi sami izločili iz čedne družbe, v kateri tliči gospoda v Sušteršičevem objemu. V družbi s propalci, ki so izdali l. 1914 znano krvniško okrožnico, pa mi res nimamo in ne maramo ničesar iskati. Gospoda, če vam je ugodno v objemu gentlemana, ki je izdal zaporedoma svoj narod, svojo stranko, Habsburgovce, in tudi vas — slobodno vam. Nam se pa taka družba gnusi. Vi sami pa že veste, da »gluha vkup štrihac«.

Ce pa vsled lastne mravnstvene izprijetnosti na vsak način čutite potrebo pljuvanja, potem pa prav krepko pljunite na vašo bivšo čast, placirano v svinčeni skledi in garnirano z značajem Sušteršičeve kvalitete! Nam radi tega ne bo zatala kri v žilah.

— Zopet odstavljen župan. — Na Viču pri Ljubljani je okrajno glavarstvo odstavilo tamošnjega župana Galeta, ker ni bil demokrat.

— Moka se draži. — Pravkar čujemo o podražanju moke. V kratkem času je šla cena tako rapidno kvišku, da smo priromali od 20 že na 31 kron za kilogram. In to pri dviganju vrednosti našega denarja. Denar pridobiva na vrednosti zunaj, doma pa narašča draginja, taka draginja, da je še ni bilo. — Ali ni to škandal? Ali je to gospodarstvo? Proč s takimi gospodarji, že pri teh volitvah pomedimo, ker sicer nas bodo v enem letu slekli do nagega!

— Vpoklice rekrutov 1925. — Vojna okrožja so izdala razglase o vpoklicu rekrutov rojenih leta 1904, ki so bili na lanskih naborih potrjeni. — Na te razglase opozarjamo vse prizadete. Razglasi so nabiti na občinskih deskah in so iz njih razvidni vpoklicni termini za posamezna krdeča.

— Vojški nabori. — Pribhajamo na stare običaje, da se bodo vojaški nabori zopet vršili spomladi. Kakor se doznava, se tako prično nabori že letos. Za letošnji nabor se morajo pri pristojnih županstvih do sredi februarja zglasiti mladeniči rojeni v letih 1900, 1901, 1902, 1903, 1904 in 1905. Prav tako pa se morajo pri županstvih zglasiti do istega roka mladeniči rojeni leta 1907, ker so z letošnjim letom stopili v vojaško obveznost. Odsotne morajo prijaviti njihovi sorodniki.

— Na pustni terek prično izplačevati naše oblasti invalidom novo pripadajočo podporo, državnim nameščencem pa razliko med novimi in starimi plačami.

— Proste železniške karte. »Socialist« prav skesano prizna, da je dr. Korun od ministra Zerjavi prejel proste železniške karte za svoje — ali bolje rečeno Zerjavove — agitatorje. Dobro, z odgovorom in in skesanim priznanjem smo zadovoljni. Sedaj pa bi si dovolili vprašanje, kaj je dr. Korun še dobil od g. Zerjavi? To pa zato, da bodo znali socialno-demokratski pristaši in drugi presojeti, je-li se »izplača« dati krogljici kar tako na slepo onim, ki s krogljicami verizijo. Interesantno je tudi to, da so si pri g. ministru Zerjavu pridobili naklonjenost tudi komunisti (namreč voditelji). To so oni, pristaši III. moskovske internacionale, ki so bili vsled svoje »revolucionarnosti« in ne vemo kaj še, doslej naši državi tako »silno« nevarnik. Tudi ti so dobili proste karte — s prituklinami. To povemo zato, da bo delavstvo informirano, da se bo prostih kart tudi posluževalo in da bo do 8. februarja premišljalo in prišlo tudi do zaključka, zakaj ni bilo mogoče stvoriti enotne delavske fronte, zakaj so voditelji raznih internacional je pred prvimi pogajanjimi z narodnimi socialisti Zerjavovcem dali zagotovilo, da do skupne delavske fronte ne bo prišlo. Trdno smo prepričani, da ni prišlo do enotne delavske fronte samo zato, ker so bila na poti Zerjavova korita. Delavstvo, obratunaj z voditelji in voli blok bratskega sporazuma.

— Zlogenc — 28. t. m. je izšla po dolgem presledku zopet prva številka »Narodnega Dnevnika«, ki se je za policijski oblasti tako dopadla, da jo je zaplenila. Pa to ni nič hudega in nič novega. Mi smo dobili stavo, ker je bil list zaplenjen, torej smo bili prepričani o tem v naprej, ne da bi poznali njihova naprednost še vedno rimsko omdeljevana. In letali so od gospoda rabina do kurenta — in vsi brez izjeme so bili in so še zmarom rimsko napredni. In še vedno so vsi zapisani v rimsko klerikalnih bukvah.

In so šli še vprašati gospoda prota na dravsko divizijo, ali niso morda le kar vsaj na tihem; vpisani v pravoslavni bukvah in spoznani kot pravoslavno napredni?

In dobrohotni gospod prota na dravski diviziji so pogladili lepo črno brado ter ljubezljivo rekli: »Vi gospod ata ste že bili, če se ne motim, takole pred nekako desetimi leti na poskušajo pravoslavno napredni. Ko pa ste takoj, ko je počil prvi kanon, zamenjali Vaš orden sv. Save s srebrno trobento, bo pa sedaj malo težko s pravoslavno naprednostjo. Ali ne bi še malo počakali, gospod ata? Saj boste itak kmalu izdihnili in potem je že vseeno, ali ste pod zemljo rimsko napredni kot doslej, ali pa narobe. Ker Vas poznam kot značaj, upam da ne bo narobe; zdravo«.

»Še nekaj, gospod prota,« zajecljajo ata, — kaj pa moji prijatelji gg. Aloma Smola, rabin, Kurent, ali so oni že spoznani v vaših bukvah kot pravoslavno napredni?«

»Ne, ne, niso bili, — niso — in ne bodo nikoli; nimajo korajžev — odgovore gospod prota in se ljubezljivo poslovijo.

»No hvala bogu in majki božji; saj jih ni škoda teh širokoustežev; dobro, da niso moje čajenge potegnile samo mene, ampak še onih pet gobezdačev, ki nimajo korajžev.«

Sprach und gleng — Ze veste, kam!

Naročajte »Novo Pravdo«.

vsobino. — Policijski gospodje pa bodo imeli čast stroške »Narodnemu Dnevniku« povrniti, ker bo ovrglo sodišče konfiskacije. Kaj pa na tem — saj g. minister imajo denar v šumah. »Narodni Dnevnik« pa je imel brez stroškov izbornu reklamo. Zivijo svoboda tiska!

Ljubljana.

— Sedaj pa še občinske volitve v Ljubljani. — Gospod veliki župan dr. Baltič je 28. t. m. izdal odlok, da se sivočasno brez datuma razpisane ljubljanske občinske volitve vrše 18. marca t. l. — Rok za vlaganje kandidatnih list traja od 30. t. m. do večerš 8. februarja. Hvala Bogu! Opravimo vsaj obnemo, ko smo že pri volitvah. To pot so napravili Zerjavovci res nekaj pametnega in čisto po našem računu.

— Kar naenkrat je dosti elektrike. — V Ljubljani občinski gerenti sedaj kar ponujajo elektriko. Razne stranke so dobile obvestilo, da jo dobe takoj, samo če jo hočejo. Kdor jo želi, naj se kar obrne na enega od gospodov gerentov (saj imamo tri), pa jo bo dobil. Elektrike je sedaj dosti, da ni vemo od kod? — Pa kaj bi vpraševali! So pač volitve — in ribanja sem ter tja je dosti, zato mora biti tudi elektrike. — Najbrž dobe sedaj luč tudi oni deli mesta na periferijah, ki že tolikanj prosjajo za elektriko iz varnostnih ozirov. — Pa to mora biti hitro, sicer bodo volitve minule in elektrika nam bo zopet izgorela. — Rešite prošnje prizadetih iz periferij za cestno razsvetlavo!

— Bolezni. — V Ljubljani manjka po šolah polovica otrok, ker razsaja škrlatinka in ošpice. — Pa to ni čudno, saj so otroci ponajveč nagi in bos, ker jim starši ne morejo kupiti obleke in obutve. Kako naj oče s šestglavo družino, ki služi od rok do ust, obuje in obleče otroke, ko ne zasluži niti za eno obleko na mesec, med tem ko v drugih državah zaslužijo za štiri, kakor pred vojsko. To je vzrok, da trpi naša deca, da hira naš rod.

Maribor.

Pirkmajerjeva stanovanjska anketa. — Pridoh univerz. profesorja dr. Boža Markovića in njegov nastop kot nosilec liste za bratski sporazum, je dr. Pirkmajerjevo maloštevilno gnezdo čisto spravil iz ravnesja. Ugibali so, kako bi za zaključek volitev našli uspešno agitacijsko sredstvo. — V tej zadevi so se spomnili na stanovanjsko vprašanje. Izvršitev tega volilnega manevra so poverili dr. Pirkmajerju samemu. Napravil si je velik načrt za časopisno reklamo, sam sebi si je stavil vprašanje, na katerem je tudi seveda tudi sam govoril. Kot veliki župan bi bil moral dati to reklamo vsem listom na razpolago. A dr. Pirkmajer jo je dal samo svojim listoma. Ze iz reklame se je videlo od daleč, da kar je resnega na tej agitaciji, je edino to, da si g. veliki župan želi na stroške občine in občanov zgraditi uradno poslopje. Vse drugo je bilo figovo perje, ki naj pokrije pravi namen. V terek zvečer je vpregel policijo, da mu je raznašala pozvo po noči vabila na stanovanjsko anketo, sklicano že za petek popoldne. Na dnevni red je dal toliko in takega gradiva, da bi bilo treba vsaj 14 dni časa za pripravo in najmanj en cel dan za razpravo. Na anketo je povabil tudi zastopnike ljubljanske trgovine in industrije. Ze iz teh formalnih pogreškov je bilo vnaprej jasno, koliko je tej gospodi, ki se ves ta čas sploh ni brigala za to vprašanje, resno na rešitvi tega vprašanja. Na anketi je tajnik stavbne zadruge »Mojmir« predlagal, da se dnevni red omeji le na konkretne predloge, češ, da je iz raznih takih anket že toliko gradiva predelanega, da bi bilo škoda tritati še. Bolj odločno je anketo obsodil generalni ravnatelj lesne družbe »Drava«, Križnič, ki je pred tremi leti ustanovil društvo »Mariborska gradbena akcija«, ki pa je morala prepasti ravno radi lenobe demokratov. Zato jim je ob tej priliki zabrusil v obraz, češ, »gospoda mi danes tu mlatio le prazno slamo«. — Nož je imel prav.

»Bratstvo« Litija priredi v gostilni pri »Obkaku« v soboto dne 14. februarja, kakor vsako leto »maskerado«, na katero že sedaj vladno vabi vse člane »Bratstva«, somišljenike, kakor ostale ljubitelje zabave. Bogat spored, kateri se naknadno objavi.

»Bratstvo« Zagorje je imelo v medeljo dne 18. januarja 1925 ob 15. (3.) uri svoj III. letni občni zbor. Predsednik brat Vinko Drešč otvori občni zbor, pozdravi vse navzoče: zastopnika načelstva podnačelnika R. Juvana, zastopnika skavtske organizacije b. Zorja; zastopnika a. l. o. NSM R. Sedeja, dalje zastopnike bratstev Litije, Loke in Kotredeč. Potem so bili prečitani sledeči pozdravi: brata Brandnerja iz Maribora, br. Ivana Keršnika in Književca ter iz Zagreba od br. dr. Ivo Politeo ter NSSZ. Poročila, ki so bila na dnevnem redu so bila

enoglasno odobrena. Br. R. Juvan, podnačelnik NSS pozdravlja občni zbor v imenu NSS in oriše mot česke ml. org. Pohvalni delo vseh funkcionarjev društva in jih bodri k nadaljnjemu delu. Nato je bil izvoljen sledeči odbor: predsednik br. Vinko Drešč; podpredsednik br. Medved Andrej; tajnik br. Ludovaj Ludvik ml.; blagajnik br. Kovač Jožko. Odbor: br. Mlakar Ludvik, Knipec Silvo, Bostič, Savšek Mirko, Bazel Alojzij, Keršnik Alfonz, Gruden Franjo, Juvan Franjo ml., Jesih Josip. Nam. odb.: Keršnik Alojzij in Senica Kristina; rač. pregl.: Keršnik Franjo, Bostič Drago. — Ob koncu občnega zbora pozivlja vse navzoče br. predsednik k aktivnemu sodelovanju v društvu delavske mladine, ker le v njej je bodočnost naroda.

Fantje naprel - korajža veljal

Večsta prigodba za predpust.

Takole se je razkorajčila veteranska fanja s ponosnim nazivom »Slov. Narod« — »Napredna dolžnost vsakega Slovence je, ta takoj!!! vstopi v rimske cerkve in prestopi (seveda z obratno pošto) v pravoslavje«.

Na ta junaški klic strahovito vnamirjenje po vseh farovških črnih Sloveniji, in zvonomi v visokih linah so bolesto zapeli. V Ljubljani pred rotovžem pa je policija na konjih nazgajala zvedavo množico, da je napravila ogromen prostor mušiki dravske divizije in honorarjem, ki so na magistratu svečano slačili sramotno obliko rimskega suženjstva in se globoko poklonili proti vzhodu.

Pa prišli so v svečanem sprevedu in pod starikavega portala sivega rotovža [N]. Nev. veliki rabin in mojster lože nacionalnega orijenta, gospod Aloma, gg. Smola, Kusent, Macafizelj, ata Narod, (ki so si brisali potno čelo in snežili zlate špegle) in nepregledna vrsta junakov ki so ravnokar združili glavo rimski kači. Muzika je zaigrala Radeckimars, — Ueber den Wellen ter Mlade vojake in spreved se je svečano pomikal med navdušeno množico proti fari Šentpeterski. Mimogrede so brnili gg. Aloma Hremov spomenik v umazano mlako Ljubljaniče v večem spomin atovega junašiva. Pred farovžem šentpeterskim so g. Macafizelj zabrusil rimskemu fajmoštru par grobih v obraz ter jim vrgli svoj kristni list pred nogo. Še nekaj junakov, ki znaajo tudi shode razbijati, je sledilo mogočini gest: gospoda Macafizelja. Gospoda Hrabstega ni bilo zraven, pač pa še eden, ki se spozna na ščit s svincom.

In spreved je šel dalje v smeri proti drugim farovžem in tako dalje mimo velepodjetja Agromerkur, kjer so prevrnili na ambulanto svečanost okoli dva vagona koruzne slame in družega cvetja. Nesreče ni bilo; le poleg krvave banke nasproti »Unionu« je začel neroden cucek med kolese je oklopnega avtomobila, v katerem so sedeli g. veliki rabin. Streljati pa niso mogli na predzno zver-pasje — ki je očividno nameravala hudeban atentat (seveda, ker je bila podkupljena od ljubljanskih tercijalk). — Ker so posodili začasni posestnik oklopnega avtomobila vse strojne flinte prijaznemu gospodu iz Virginostea, da se je nekoliko pozabaval z beograjskimi »pobalnik«.

In zopet je šel spreved dalje, ko se je skušal tihotapsko zamisiti mimo visok, črn gospod in za njim tudi še en gospod postrežek z velikimškim zabojem na vozilu. »Hajaj, sarenče mogoče gospod ata, vali tihotapite mogoče svinec tod mimo? hola, policaj!« In prestrašeni visoki gospod vikingo: »Ne zamerite gospod ata, to so le akti, v katero bomo vaš svinec povili, da ne zmrzne še teh osem dnit. In ko so ata skoml ipogje spoznali gospoda dr. Hrvave rhte, so brzo smuknili za oklopni avtomobil ter se tužno ozrli v notranjost.

In procesija je med samimi takimi incidenti oblezla vse ljubljanske farovže, vsa velepodjetja (tudi nacionalizirana) in se po mukapolnih ovinkih otesala rimsko navlake. Da ne pozabimo, je bil od politije uhvačen mimogrede nek konjederec, ki se je širokoustil, da se bolje spozna na reparacijo živine, nego vsi gostje cele procesije vknj — — —

Prihodnje jutro so se ata prebudili ter s strahom opazili, da so se sanjali — da je

ELITNI

KIŃO MATICA

LJUBLJANA

Kongresni trg

Na zapoved

Pompadurke

— Predavanje o gradnji ceneniš hiš. To nedeljo dopoldne se v mestnem kinu vrši nadaljevanje predavanj kreditne in stavbne zadruge »Mojmir«. Predava se o važnem vprašanju »Naš kapital in gradnja ceneniš hiš«. Na praznik dne 2. februarja se vrši istotam posebno predavanje za železničarje, poštarje ter druge večje skupne državnih in privatnih nastavljenecv. Po predavanju sledi debata.

Litija.

— Kaj se je zgodilo v Litiji? Pred kratkim se je vršila v Litiji narodna prireditve, na kateri se je pa prav živahno švabčarilo in to od strani ljudi, ki mislijo, da imajo vse litijane v rokah. Nekateri litijani so se seveda kopali v žarkih švabske milosti in jih ni niti ženiralo dejstvo, da je prireditve sokolska. Nekemu delavcu pa to ni šlo v glavo, te predrznosti si ni mogel tolmачiti, zaškrpal je z zobmi in udaril. Prišlo je do neljube scene. Pa kaj mislite, kdo jo je skupil? — Svab!? O, ne! Tegu so vzeli gotovi litijski narodnjaki v zaščito, skupil pa jo je narodno zavedni delavec — na sokolskih tleh. — In taki ljudje strašijo okoli z »nacionalnim blokom! Tu nam prihaja na misel aferica z litijskim svincom. Cedna stvar! Ko se tudi ta pojasi, bo jasno vsakomur, kaj se je v Litiji zgodilo.

Volišča za mesto Ljubljana.

Za skupščinske volitve dne 8. februarja t. l. je državni odbor v Beogradu določil za mestno občino ljubljansko 20 volišč. — Mestni magistrat sedaj objavlja zadnji razglas o teh voliščih. Volišča, kjer se bo glasovalo, se nahajajo v teh ulicah in poslopih:

I. Volišče Solski okraj (od Kodeljevega do Strossmayerjeve ulice v II. državni gimnaziji, Strossmayerjeva ulica št. 1) na Peljanah.

II. Volišče Solski okraj (ostali del in magistratni okoliš do Tranče) v Mestnem domu.

III. volišče Šentjakobski okraj (I. del do Florjanske cerkve) v Šentjakobski šoli.

IV. volišče Šentjakobski okraj (II. del do Gruberjevega kanala) v mestni osnovni šoli na Prulah.

V. volišče Trnovo v mestnem otroškem vrtec, Korvena ulica št. 21.

VI. volišče Krakovo in I. del dvorskega okraja do Cojzove in Rimske ceste (volilci A do L) v mestni šoli na Cojzovem grabnu.

VII. volišče Krakovo in I. del dvorskega okraja do Cojzove in Rimske ceste (volilci M do Z) v mestni šoli na Cojzovem grabnu.

VIII. volišče Dvorski okraj (II. del med Cojzovo in Rimsko cesto do Nunske ulice in Kongresnega trga) v državni realki.

IX. volišče Dvorski okraj (III. del med Nunsko ulico in Kongresnim trgovom do Aleksandrove ceste) v mestnem dekliskem liceju.

X. volišče Kplizejski okraj (med Aleksandrovo in Dunajsko cesto) (volilci A do L) v I. državni gimnaziji v Tomanovi ulici št. 10.

IX.a) volišče Kolizejski okraj (med Aleksandrovo in Dunajsko cesto volilci M do Z) v I. državni gimnaziji v Tomanovi ulici št. 10.

X. volišče Kolodvorski okraj I. del (med Dunajsko cesto in Kolodvorsko ulico) v justični palači.

XI. volišče Kolodvorski okraj II. del (med Kolodvorsko ulico in Resljevo cesto) v ženskem učiteljišču na Resljevi cesti 10.

XII. volišče Kolodvorski okraj III. del (med Resljevo in Vidovdanske ceste) v maškem učiteljišču na Resljevi cesti 10.

XIII. volišče Kolodvorski okraj IV. del (med Vidovdanske in Ahacljevo ceste) v šoli na Ledini.

XIV. volišče Vodmatski okraj v mestnem zavetišču za onemogle v Japljevi ulici št. 2.

XV. volišče Predkraji v vrtnem salonu gostilne Česnovar na Dolenjski cesti št. 3.

XVI. volišče Šiška z Vodovodno in Hranilniško cesto volilci A do J v Šišenski šoli.

XVII. volišče Šiška z Vodovodno in Hranilniško cesto volilci K do P v Šišenski šoli.

XVIII. volišče Šiška z Vodovodno in Hranilniško cesto volilci R do Z v Šišenski šoli.

Originalne potrebščine za **OPALOGRAF** (Preservat in Fixat) dobiš samo pri **Lud. Baraga, Ljubljana, Šelenburgova ul. 6, I. nadstr., vrata št. 10.**

TABORNIKI

TABORNIŠKI RED.

Zaupnost. Koristno in lepo je, da znajo vsi molčati o važnih in čisto zaupnih razpravah zbora.

Ako se zborujoči ne morejo zediniti, ima v rodu glavlar, v župi načelnik, v drugi vođa, v Združenju starosta (v administrativnih in pravnih zadevah) oziroma načelnik (v tehničnih zadevah) pravico veta, to je odločujoči glas, ki je končnojavljen.

9. VOLITVE.

Volitve se vrše z javnim, ako ni sprejet predlog za tajno glasovanje. Za izvolitev kakršnegakoli funkcionarja je treba nadpolovične večine.

Volitve v družini potrjuje rodov svet, volitve v rodu načelstvo zadruga oz. župe, volitve v župi načelstvo Združenja. — Ako se članstvo ne more sporazumeti, postavi činitelj prva višja inštanca. Volitve se vrše za dobo enega leta, člani posvetovalnega zbora so izvoljeni za stalno.

10. SPOL IN STAROST.

Taborništvo-gozdovništvo je za vsako starost in spol. Največji vzgojni pomen pa ima za dečke in deklice, katerim tudi najbolj ustreza ves njegov program in organizacija. Vsekakor pa so v taborniškem programu tudi dragocene metode za vzgojo otrok in lepi elementi za osvežitev in izobrazbo odraslih. Zato se organizacija deli na več skupin in sicer:

dečki od 7—14 let — deklice od 7—14 let, dečki od 14—20 let — deklice od 14—20 let, možje od 20 let dalje — žene od 20 let dalje.

Razen otroške dobe, ki je v družinah lahko mešana, so v ostalih dobah ločeni po družinah oz. rodovih. Nikdar pa ne smejo biti mešani.

V načelstvu žup in Združenja so lahko moški in ženski funkcionarji. — Pri tem naj se gleda, da bi mesti glavlarjev in vodnikov dobili starejši člani oz. članice, dasi to ni baš pogoj.

Stik med člani rodov na eni in načelstva na drugi strani bodi v resnici brateški; vsi, brez razlike spola in starosti, socijalnega in činiteljskega slatišča, se nazivajo bratje in sestre in se med seboj tikajo. Nagovor se glasi: brat vodnik, glavlar, načelnik, le starosta se nagovarja: veliki brat starosta.

11. Udejstvovanje na novo sprejetih članov.

Ko se novi član seznanja z našim zakonom in ko ga zbor rodu sprejme, se prične pripravljati novinec za taborniški izpit, ki je podlaga nadaljnjemu napredovanju.

12. Izpiti.

Naši izpiti niso izpiti v splošnem znanem pomenu besede. Nočemo, da bi se tabornik naučil na pamet vse polno stvari, ki se pozabijo čez noč. Predelati mora naprej šolo taboriškega življenja in dokazati poznanje prirode. To je prvo in glavno, da postane iz mladega človeka dober tabornik, spreten gozdovnik. Vse drugo je le formalnost.

Taborniški izpit.

Nov član, ki hoče postati polnoveljavca gozdovnik, mora dokazati sledeče znanje: 1. Razložiti gozdovniški zakon in geslo. 2. Zapeti slovensko narodno himno. 3. Postaviti enostavni šotor. 4. Zanetiti ogenj in skuhati par preprostih jedil. 5. Izdelati lastnoručno in brez predloge predmet umetniške vrednosti. 6. V taboru se 6 ur zadržati popolnoma molče.

Priredi se večer pri taboriškem ognju. Čuvar ognja ga zaneti in se mu pokloni s pesmijo. Vsi člani rodu posejejo v krogu okrog ognja, ki je naš simbol (čist, veselo plapolajoč, preganjanje temo). Kakor so vsi sedeži enako oddaljeni od središča plamenov, tako so si vsi okrog ognja sedeči enakopravni in enakoveljavni bratje. Nihče naj ne bo nad drugimi višji, nihče zastavljen. Pod totem se vsede glavlar rodu in vodniki družin, na nasprotno stran pa novinci.

Poznanje posameznih točk izpita so pokazali že poprej praktično, sedaj samo še razložje zakon in položje obljube.

Obljuba.

Eden izmed vodnikov čita obljubo (vsi vstanejo), ki jo novinec ponavlja, stavek za stavkom. Zatem pristopajo zaporedoma k glavlarju rodu in mu podajo roko rekoč: »Obljubljam!« Glavlar mu odvrne: »Mir s teboj, brat!« Nato se vsak novinec, ki je položil obljubo, pobrati z vsemi navzočimi. Pri nekaterih rodovih se špelje lahko takozvano »bratstvo ognja«, kjer si po dva in dva obljubljata pomoč v nesreči in v ostalem življenju. Roke si podasta nad ognjem in se pozdravita: »Pozdravljen, brat!« — Slavnost se završi z narodno himno.

Prporočamo terdiko Josip Petelinca
 Ljubljana, blizu Prešernovega spomenika za vođa.
Najcenejši nakup
 nogavic, žepnih robcev, brisalk, kloti, belega in rujavega platna, šifona, kravat, raznih gumbov, žlic, vilic, sprehajalnih palic, nahrbtnikov, potrebščin za šivilje, krojače, Solingen škarij za prikrivanje in za obrezovanje trt.
NA VELIKO IN MALO.

v hišo, moji starši bodo neizrečno veseli, da se vam morajo osebno zahvaliti.

Elleni je nekam čudno pri srcu. Morda je to slutnja pred pretočo nevarnostjo? Vendar pa ne sluša svarilnega glasu svojega srca, temveč spremlja lepo tujko še naprej. Prišedši skozi vrta, ki leži pred vilo, obstane pred hišnimi vrati.

»Oh, moj bog, tako slabo mi je,« zdi mu se. »Oh, gospodična, nič več ne morem stati, moj bog, oh — — —«

V svojem sočutju odpre Ellen hišna vrata ter odvede svojo varovanko skozi vrata. Vrata se zapro za njima in obe deklici stojita v sopolnem, medlo razsvetljenem prostoru.

Tedaj pa naenkrat zadoni Elleni na ušesa odmev porogljivega smeha. Ellen čuti, da se ji je lepa tujka iztrgala iz rok. Komaj se dobro zave, kaj naj ta porogljiv smeh pomeni, ima glavo že ovito z debelim plaščem. Surove pesti zgrabijo nesrečno Ellen ter jo vlečejo proč — po stopnjicah navzdol, hreščeče se odprejo težka vrata.

»Pomoč — pomoč!« kriči Ellen v svojem obupu. Zaničljiv smeh ji je v odgovor. Nepričakovano napadena Ellen čuti, kako jo vlečejo k steni, — ji nataknejo železne sponje na levo roko, potem pa potegnejo plašč z glave. Ellen začudeno gleda okrog sebe; zdi se ji, da je vse, kar se godi okoli nje, prazne sanje. Opazi le še, da sta dva kot služabnika oblečena črnca ravnokar odhajala skozi vrata.

Pred njo pa stoji lepa tujka. Iz obraza ji je čitati porogljivo veselje, da je na tako lahek način dobila Ellen v svoje roke.

»Ah, končno se mi je vendarle posrečilo, da dosežem to, k čemur sem se odločila. Sedaj ste moja jetnica, lepa Ellen Morris. Preje ne dosežete prostosti, doktor niso izpolnjeni moji pogoji.«

Ellen strmeče motri prostor, kjer se sedaj nahaja in ki je podooben kleti iz golihi kamenitih sten. Vsa oprava obstoji v stro-mašnem slamatem ležišču ter majhni mizi. Majhno, močno zamreženo okno propušča le medlo razsvetlavo.

Ellen si še vedno ni na jasnem, če je resnica, kar je ravnokar doživela.

»Da, le oglejte si vašo razkošno opremljeno sobico,« vzklikne tujka ter se pri tem strašno nasmehne, »kajpak pogrešate stolov, svilenih postelje z mehkmimi blazinami, halca-ha — — baš jo mi je v posebno zadoščenje, da se morate odreči vsaki udobnosti. Neizrečne muke vas še čakajo!«

Po teh zlobnih besedah vzkipi v Elleni ponos hčerke škotske rodbine.

»Res je, z grdo zvijačo sem zašla semkaj v ta brijog, toda kaj sem vam napravila, da si — — —«

Ellen naenkrat utihne, ker ji pade na um grozna misel, da je morda ta tujka celo

zaveznica zloglasnega barona Hardyja. Pa ne da je ponovno padla v mreže tega pustolovca? Odloči se, da hoče v tem slučaju rajne umreti kot postati njegova žrtev. Kraj kmalu pa uvidi, da se nahaja v znohi.

»Zakaj sem to storila? O, to je pa zaenkrate moja skrivnost. Vi mi niste ničesar žalega storili, lepa Ellen Morris, ne, vi ste le nedolžna žrtev, kljub temu pa morate okusiti najhujše gorje in trpljenje, ker je to moja volja, ker hočem to!«

Sedaj stopi tujka tik nje.
»Prav lepi ste, moje ljubo dete, prav lepi, vendar pa mislim, da se morem z vami gledati lepote kosati, tudi jaz sem lepa in bom z vami v tem pogledu tekmovala.«

Ellen na ta izzivanja zopet molči.

»Tudi dobrega srca ste,« nadaljuje tujka porogljivo. »Saj ste me velikodušno opirali, ko sem bilinila, da me je popadla slabost. Toda vaš velikodušnost vas je pahnila v propast. Sedaj ste v moji oblasti, katere se vam ne bo posebno lahka opustiti.«

Ellen se zavrta na kvišku in komaj slišno si ji izvije iz prsi:

»Kakoršni so božji nameni z mano, taka usoda me bo doletela.«

»Tu vam nihče ne pomaga.«

»Nekdo vendarle, bog mi bo pomagal!«

Tedaj ji tujka nenadoma pokaže hrbet, škrripaje se zaprejo težka vrata — uбога jetnica je sama!

Kje je Ellen?

William Morris je skoro sam v svoji hiši na zapadnem obrežju. Podmornico je odposlal daleč na morje, da pobere zaklade iz ladje, ki se je nedavno potopila ob norveški obali. In ker sta naravno hiš mladi soprog s svojima možema, je ostala njegova hiša precej prazna.

Edino Jim in še eden izmed moštva na podmornici sta ostala pri svojem zapovedniku doma. Odkar Elize ni bilo več med živimi, se je Jim docela spremenil. Zvesto in udano je izvrševal naloge, ki mu jih je poveril mož s krinko. Le s studom in gnusom se je spominjal svoje mrtve ljubice. Jim je bil tisti mož, ki je nosil Williamova pisma oskrbniku njegove hiše v mestu. Preje tako divji, uporni mož je z veseljem storil vse, kar mu je ukazal njegov mladi gospodar.

Ker si je William svest, da je Ellen vsekakor v skrbeh, če je po ponočnem sestanku z njo tudi srečno prispel v svoje prebivališče v Whitechaplu, jo s par vrticami obvesti, da se mu ničesar ni pripetilo. Pismo izroči zvečer Jimu, da ga odnese na dogovorjeno mesto na vrtu njegove hiše. Jim takoj odide in William ostane sam v svojih krasno opremljenih sobanah. Sedel pri mizi, razmišlja o svoji bodočnosti; tisoči načrtov mu roji po glavi. Pravi pravzaprav pa mu gre po glavi le eno zanj zelo važno vprašanje, na katero ne ve pravega odgovora, če naj razodene Elleni svoje preteklost ali ne.

Čimbolj razmišlja o tem, tem bolj se odloča za slednje. Saj more z Elleno oditi daleč odtod v tuje kraje in ond, kjer ga nihče ne pozna, živeti le nji in svoji ljubezni, da, ta rešitev se mu zdi najbolj ugodna.

Zato se odloči, da čimprej pokaže glavnemu mestu hrbet ter da uživa neskaljeno srečo s svojo Elleno. Prav krasno in veselo bodočnost si slika v duhu, sanja o blaženih časih, ki jih bo preživel v objemu svoje ljubljene Ellene. Pri tem razmišljanju mu čas hitro poteče. Nekam začudeno se vzbudi iz svojih sanj, ko zasliši, da se je Jim vrnil.

Kot bi ga furije preganjale s tako naglico stopi Jim v njegovo sobo; ves začuden strmi William v zasolepja Jima.

»Gospod,« dé Jim, »ko pride do sapa, v hiši, kamor sem nesel vaše pismo, se je moralo nekaj pripetiti. Neobičajno razburjenje je vladalo v njej. In oskrbnik mi je izročil tudi pismo za vas, ki naj ga vam nujno zročim.«

William osupne nad novico, ki jo je prinesel Jim. Po njegovem mišljenju je pis-mo brezdvomno od Ellene. Pa ne da se je stanje tete poslabšalo, morda je celo že umrila?

Naglo vzame Jimu pismo iz rok in na prvi pogled spozna, da mu piše stari oskrbnik. Hitro odpre pismo in ga prične čitati. Tedaj pa mu postane obraz smrtnobled, kri se mu izvije iz prsi, oči mu žare, telo mu skoro omahne. Ali je to resnica, kar stoji v pismu? Ne more verjeti svojim očem, zato čita še enkrat:

Milostljivi gospod!

Naša milostljiva gospica se je danes kot običajno odpeljala na izprehod proti Hyde-parku, toda se do te ure še ni vrnila. Ko čijaž je dolgo čakal na njo, nazadnje preiskal ves park, vendar pa ni nikjer mogel dobiti milostne gospice. Polcija je bila takoj obveščena. Smo v velikih skrbeh.

Milostljiva gospa se je danes počutila boljše, toda prestani strah je njeno bolezen tako poslabšal, da si skoro ne vemo pravega sveta.

V zvesti udanosti

M. Sampson.

»Ellen izginila?« tarna William. Oh, to je njegovo delo, saj jo pustolovec zalezuje, gorje mu!

Jim stoji še pri vratih. Tedaj ga opazi William v svojem obupu.

»Kdo opazuje Clifforda, kdo Hardyja?« vpraša Jima.

»Bill in Jimmy.«

Gospodarstvo.

Koliko je vreden dinar?

	Ta teden	Prejšnji teden
	dinarjev	
100 švic. frankov stane	1180—	1174—
100 franc. frankov »	390—	322.5
100 laških lir »	254.5	248.05
100 čeških kron »	180.95	182.10
100 avst. kron »	0.086	0.085
100 ogrskih kron »	0.085	0.0845
100 bolg. levov »	44.55	44.025
100 dolarjev »	6062.5	6005—
100 angl. funtov »	29295—	29032.5

Curška borza.

	28. jan.	22. jan.
	švicarskih frankov	
100 dinarjev je stalo	8475	8.55
100 franc. frankov »	28.07	27.93
100 laških lir »	21.70	21.17
100 čeških kron »	15.35	15.60
100 avst. kron »	0.0073	0.0073
100 ogrskih kron »	0.0072	0.0072
100 bolg. levov »	3.775	3.75
100 dolarjev »	518—	513.75
100 angl. funtov »	2486.5	2477—

Našim rodbinam
 priporočamo našo pravo domačo **KOLINSKO CIKORIJO**, izvrsten pridelek za kavo.

Ogovorni urednik: **Franjo Rupnik**.
 Tiska tiskarna **M. Hrovatin** v Ljubljani.
 Izdaja konzorcij »Nova Pravda«.

VSE ZAHTEVA DOBRO ZLATOROG MILO!

ZLATOROG

Tajinstveni morilec deklet.

(Nadaljevanje.)

Williamova nevesta je bila mehkega srca, ljubeznega naravi. Zbog tega lastnosti si je tudi vsaka tujka oseba kaj hitro mogla pridobiti njeno zaupljivost. Kljub temu pa jo sedaj namah objame občutek, ki je ne navdaja s posebno simpatijo do lepe tujke, da naravnost zoperna ji je, dasi si tega nikakor ne more tolažiti. Nehote napravi gesto kot da hoče vstati ter oditi. Tedaj pa za-gleda, da je mlada dama naenkrat vzela robec iz torbice in ga nalahko zdihujoč pottisnila na svoj cvetoči obraz. Ellen se začudeno obrne k nji:

»Kaj vam je, gospodična?« vpraša Ellen.

»Oh, moj bog,« zdi mu se lepa tujka, »naenkrat mi je postalo tako slabo, kar črno se mi dela pred očmi — oh — oh — — —«

Ellen se pomakne prav k nji; tujka nasloni svojo glavo na njena ramena, rekoč: »Oh, tako slabo mi je, gospodična; oh, ne pustite me same, prosim vas za to uslugo!«

»Ne pustim vas same,« reče Ellen sočutno ter takoj pozabi na občutek, ki jo je malopreje navdajal z neko mrzno do te ženske.

»Ali nimate nikogar v bližini, da ga morem poklicati, da vam pride na pomoč?«

»Zal nikogar. Hiša mojih starsev stoji neposredno ob parku Ah, gospodična, če bi me mogli do tja spremiti, prav hvaležna vam bom za uslugo!«

»To prav ravna storila,« odvrne, ki ne opazi, kako se tujka sedaj zaiskre oči v ču-tnem sijaju.

Počasi se dvigae tujka s klopi, opirajoč se na roki Ellene, ter napravlja vtis, da se ji telesne moči domala odpovedale, da brez opore sploh ne more z mesta.

»Opirajte se nanoc,« dé Ellen dobro-srčno. »Kam naj vas peljem?« Tujka lme-nuje cesto, ki se nahaja v neposredni bližini parka. Počasi se pomikata mladi dami po samotnem drevoredu. Tupatam tujka na-lahko zastoče, vendar pa gre počasi naprej; kmalu dospeta do konca parka. Sedaj zav-jeta v tiho ulico, v kateri se ima po navedbi tujke nahajati hiša njenih staršev.

»Tamka, vidite, je naša vila,« reče namišljena bolnica ter pokaže idilično stoejče poslopje. »Gospodična, kako sem vam hvalež-na za trud; ah, prosim vas, peljite me prav

Vse pisalne, risalne in šolske potrebščine do-bite najceneje v papir-ni trgovini

Miroslav Bivic
Ljubljana
Sv. Petra cesta 29.

Lastna knjigovoznica. Velika zaloga šolskih zvezkov, map, in blokov.

Glasbene instru-mente in potreb-ščine
kupite najboljše in najče-neneje pri **M. MUŠIČ**, Ljubljana, Šelenburgova 6

Franc Szantner
Ljubljana, Šelenburgova ulica 1
špecialist za ortopedična in anatomična obuvala in trgovec s čevlji, sprejema tudi vsa popravila.

Krojačica
FRANJA ŠEGA - BELE
Ljubljana, Poljanski nasip 34, se priporoča cenjenim damam.

Pozor, krojač, šivilja, nešivilja!
Kaj ti koristi kraj brez pouka? Z natančnim poukom, preizkušene-ga po vsakem modelu ga dobiš na željo ekspressno po pošti v KROJNI SOLI, koncesijonirani od ministrstva za trgovino in obrt. Ljubljana, Židovska ul. 5. Vsak mesec tečaj za krojače, šivilje in nešivilje.

Najboljši šivalni stroji
so edino **Josip Petelinca** znamke „Gritzner“ in „Adler“

Večletno jamstvo. Delavnica za popravilo strojev.
Pouk v venzu brezplačen.

Ljubljana
blizu Prešernovega spomenika za vođa.